

PRENTSA OHARRA: 2026.10.05

Etxepare Euskal Institutuaren sareko zazpi katedrak nazioarteko jarduera akademikoa garatuko dute urria eta azaroa bitartean

- **Hainbat unibertsitatek, hala nola, Chicago, Nevada, CUNY eta McGill, programa akademikoak garatuko dituzte, Kirmen Uribe, Eider Rodriguez eta diziplina anitzetako adituen parte hartzearekin**
- **Programek Euskal Herriko errealitateak abiatutako ikuspegiak nazioarteko eztabaida akademikoekin lotuko dituzte, eleaniztasuna, migrazioak, identitatea, memoria eta gizarte-berrikuntza bezalako gaietan**
- **Esther Ferrer Katedra berria inauguratuko da Sorbonne Unibertsitatean, Etxepare Euskal Institutuaren nazioarteko katedra sarea zabalduz**

Donostia, 2026ko urriaren 2a. – Etxepare Euskal Institutuak Estatu Batuetako, Kanadako, Argentinako eta Frantziako unibertsitateetan bultzatutako katedretako zazpi beren jarduera akademikoaren zati handi bat udazken honetan garatuko dute. Urriko lehen jardueren artean, New Yorkeko Bernardo Atxaga Katedraren mintegiak daude; hilaren 5ean hasiko dira.

CUNY, Chicago, Nevada, Massachusetts Amherst, McGill eta Universidad Nacional de San Martín bezalako unibertsitateek hitzaldiak, mintegiak eta ikerketa topaketak hartuko dituzte, idazle, ikertzaile eta hainbat diziplinako adituen parte hartzearekin. Jarduerak hainbat gai jorratuko dituzte, hala nola eleaniztasuna, migrazioak, identitatea, memoria, botere-harremanak, literatura sorkuntza eta gizarte berrikuntza.

Katedra horien bidez, Etxepare Euskal Institutuak ikerketa, hausnarketa eta truke akademikorako guneak sustatzen ditu, non euskal errealitateari lotutako ikuspegiak eta esperientziak nazioarteko eztabaidekin elkarriketan jartzen diren, beste unibertsitate komunitate batzuekin ezagutza trukatzeko lagunduz.

Lehendik dauden katedren jardueraz gain, Esther Ferrer Katedraren inaugurazioa egingo da Parisko Sorbonne Unibertsitatean, urriaren 22an. Etxepare Euskal Institutuak lankidetzako akademikorako nazioarteko sarea zabalduko du katedra berri honekin.

New Yorketik Chicagora: eleaniztasuna, irudikapen kulturalak eta literatura

City University of New Yorkeko (CUNY) Bernardo Atxaga Katedrak Oihana Leonet

Euskal Herriko Unibertsitateko (EHU) irakasle eta ikertzailea hartuko du urriaren 5etik 9ra. Bere mintegi zikloak eleaniztasun garaikidea aztertuko du ikuspegi soziolinguistikotik eta hezkuntzaren ikuspegitik. Euskararen esperientzia abiapuntutzat hartuta, eta Latinoamerikako errealitateekin elkarriketan, identitateaz, desberdintasunaz, hizkuntza-justiziaz eta hiztun berriei buruz hausnartuko du.

Chicagoko Unibertsitatean, Eider Rodriguez idazleak *Una historia de violencia: un paseo por la cultura vasca (Indarkeria historia bat: euskal kulturaren zehar ibilaldia)* programa garatuko du urriaren 14tik abenduaren 8ra, **Koldo Mitxelena Katedraren** baitan. Hainbat mintegiren bidez, gorputzaren, hizkuntzaren eta indarkeriaren arteko harremana, euskal gatazkari lotutako zinema- eta literatura-estereotipoak eta esperientzia jakin batzuk irudikatzeko hizkuntzak dituen mugak aztertuko ditu.

Bestalde, University of Massachusetts Amhersteko William A. Douglass Katedran

Kirmen Uribe idazlea izango da gonbidatua urriaren 28an eta 29an. *Writing Across Borders (Mugaz gaindi idazten)* izeneko programaren baitan, besteak beste, Asier Altunak zuzendutako *Karmele* filma proiektatuko da, Uriberen *Elkarrekin esnatzeko ordua* eleberrian oinarritua; idazketa garaikideari, artxiboari eta fikzioari buruzko topaketa akademikoa egingo da; eta euskararen, memoriaren eta literaturaren arteko harremanei buruzko hitzaldi publikoa emango du idazleak.

Euskararen transmisioa diasporan eta gizarte berrikuntza

Nevada Reno Unibertsitateko Jon Bilbao Katedrak Ander Beristain

hizkuntzalari eta Saint Louis Unibertsitateko irakaslea hartuko du irailaren 12tik urriaren 11ra. Bere egonaldian zehar, Estatu Batuetako euskal diasporan euskararen jabekuntza, garapena eta belaunaldiz belaunaldiko transmisioa ikertzeaz gain, hainbat jarduera akademiko burutuko ditu Reno eta Boisen.

Bere proiektuak hizkuntza inguruneak eta gizarte harremanek euskararen ikaskuntzan eta erabileran duten eragina aztertzen du.

Kanadan, Montrealgo **McGill Unibertsitateko Elbira Zipitria Katedrak** gizarte-berrikuntza izango du ardatz, Gorka Espiau Euskal Herriko Unibertsitateko (EHU) Agirre Lehendakaria Centerreko zuzendariaren parte hartzearekin. Urriaren amaiera eta azaroaren hasiera bitartean egitekoa den egonaldian, ALCK gizarte-erronka konplexuei aurre egiteko azpiegitura digitalen diseinuan duen esperientzia partekatuko du. Hainbat hitzaldi eta mintegitan hartuko du parte Espiauk. Halaber, egonaldiak Quebecen garatutako esperientziak ezagutzeko eta bi lurraldeen arteko lankidetzak aukerak aztertzekeo parada ere emango du.

Euskal historia politikoa gogoetagai Buenos Airesen

Argentinan, **Universidad Nacional de San Martíneko (UNSAM) Amale Artetxe Katedrak** Susana Truchuelo historialaria eta Cantabriako Unibertsitateko Historia Modernoko katedraduna izango du gonbidatu azaroaren 4tik 10era.

Bere jarduera akademikoak XVI. eta XVII. mendeetako euskal lurraldeetako gobernantza, boterearen artikulazioa eta parte hartze politikoa izango ditu ardatz. Hitzaldi, ikerketa topaketa eta irakaskuntza jardueren bidez, erakunde politikoen funtzionamendua, foruak, botere harremanak eta lurralde identitateen eraikuntza aztertuko ditu, euskal kasua gizarte iberiar eta amerikarren inguruko ikerketa historikoekin lotuz.

Esther Ferrerri eskainitako katedra berria Parisen

Urriaren 22an, Etxepare Euskal Institutuak eta Sorbonne Unibertsitateak Esther Ferrer Katedra berria inauguratuko dute Parisen. Donostian 1937an jaioa, urteak daramatza Ferrerrek Frantziako hiriburuan. Arte garaikidearen figura nabarmena da, performancearen aitzindarietako bat nazioartean.

Katedra honen sorrera 2025eko azaroan iragarri zen, Etxepare Euskal Institutuaren 15. urteurrenaren ospakizunean, Frantziako Liburutegi Nazionalean. Lankidetza akademiko berriaren helburua da euskarari eta euskal kulturari buruzko ikerketa eta hausnarketa sustatzea, artearekin, pentsamenduarekin eta esperientzioarekin loturak ezarri.

Katedraren sorrera *Ça colle au basque* programaren testuinguruan kokatzen da; Etxeparek euskal kulturaren presentzia eremu frankofonoan indartzeko asmoz sustatutako egitasmoa.

Ikerketarako eta ezagutza trukatzeko nazioarteko sarea

Euskal ikasketen katedrak Etxepare Euskal Institutuak nazioarteko lankidetza akademikorako dituen tresna nagusietako bat dira. Atzerriko unibertsitateekin egindako akordioen bidez, ikerketa eta ezagutza trukea sustatzen dituzte, euskal errealitatetik sortutako ikuspegi eta esperientziak beste komunitate akademiko batzuekin eta nazioarteko eztabaidekin lotuz. Gaur egun 12 katedra ditu Etxepare Euskal Institutuak.

Etxepare Euskal Institutua

Etxepare Euskal Institutua Eusko Jaurlaritzaren erakunde publikoa da. Euskara eta euskal kultura eta sorkuntza nazioartean proiektatzeko, eta horien bidez beste eskualde, herrialde eta kultura batzuekin harreman iraunkorrak eraikitzeke egiten du lan. Horretarako, kalitatezko jarduera artistikoak sustatzen ditu, eta kulturaren alorreko sortzaile, artista eta profesionalen mugikortasuna bultzatzen du. Euskal ikasketak ere bultzatzen ditu eremu akademikoan. Era berean, nazioarteko eragileekin lankidetza sustatzen du, bai kulturaren arloan, bai esparru akademikoan.

Info +

Komunikazio saila
Etxepare Euskal Institutua
Tabakalera | Andre Zigarrogileen plaza, 1
Donostia / San Sebastián
T: 943 023 400 / M: 688 670 217
komunikazioa@etxepare.eus

www.etxepare.eus